

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Ioannis || Slotani || Geffensis, Sacrae || Theologiae
Profes-||soris, De retinenda fide orthodo-||xa & catholica
aduersus hæ-||reses & sectas, & præci-||puè
Lutherana[m], Li-||bri nouem.||**

Slotan, Johann

Coloniae, 1560

VD16 S 6745

Capvt V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29875

gravioribus obnoxij sunt ORTHO. Fatemur, verum nostri ea non defendunt, neq; tanquam bene facta excusant, sed acriter ea insectantur, & populum pro virili admonent ab eisdem abstinere, & viam illam arctam poenitentiae capeffere & prosequi.

CAPVT V.

SEd iam tempus est, vt reliquis obiectionibus tuis respondeam. Proinde quod tertio loco dixisti, in archa Noe paucos, id est, octo animas saluatas, caeteros omnes quatumuis multos, diluuiio perijisse, etiam nihil pro tua causa facit. Nam (quemadmodum D. Augustinus epist. 48. ad Vincentium Donatistam scribens inquit) adhuc longè prorsus es à iustitia, donec ad septem remaneas, quibus tu sis octauus, iustum te esse non dicimus, si tamen non istam iustitiam, præripuit aliquis ante partem Donati, & cum suis septem iusta aliqua causa commotus, se longè alibi separauit, & à mundi huius diluuiio liberauit. quòd cum ignoretis an factum sit, atque ita vobis inauditum, sicut multis populis Christiano-

IOAN. SLOT. GEF.

Christianorum in longinquis terris constitutorum, nomen Donati inauditum est, incerti estis ubi sit Ecclesia. Ibi enim erit, ubi primum forsitan factum est, quod postea vos fecistis, si potuit esse vlla iusta causa, qua vos à communione omnium gentium separare possetis. Hactenus ille. Hæc omnia contra vos iustissime dicuntur, si tantummodo pro parte Donati, ponamus partem Lutheri. Porro quod ultimo loco, in paucis (inquis) esse veritatem, errare multorum esse, non ex teipso inuenisti, sed à Cresconio Grammatico mutuasti, qui id ipsum D. Augustino obiecit, ut est videre apud D. Augustinum lib. 3. contra Cresconio Gramma. ca. 66. & lib. 4. cap. 52. ubi etiam inquit: Responde tu, si placet aliquid veri respondere, & quomodo implebitur quod scriptum est: Filius malus ipse se iustum dicit: exitum autem suum non abluit. Et iterum: In paucis (inquis) frequenter est veritas, errare multorum est, non intelligens quomodo à domino dictum sit, paucos intrare per angustam portam cum & multos dixerit ab oriente &

In paucis esse veritatem, quomodo intelligendum sit.

occi-

DE
occiden
Isaac &
strentur
milia car
rare poss
per seip
paration
bolo pu
ta diuini
per totu
sociata, v
reticoru
palea sua
æstus & t
ultima v
quemad
conio re
sam Don
obijcien
quenter
est, perm
vobis sun
superent
in comp
Catholic
riari, sicu

DE RET FIDE ORT. 181

occidente recubituros cum Abraham, *Matt. 7*
 Isaac & Iacob. Sed in Apocolypsi demō *Matt. 8*
 strentur ex omni gente, tribu & lingua *Apoca. 7*
 milia candidatorum, quæ nemo nume-
 rare possit. Qui profectō & multi sunt
 per seipfos, vt idem ipsi pauci sunt in cō-
 paratione longè plurium, qui cum dia-
 bolo puniendi sunt. Quæ tamen frumē
 ta diuinis in æternum horreis destinata,
 per totum mundum dilectiōis vnione
 sociata, vel ab scandalis & violentijs hæ-
 reticorum, siue ab interiore tanquam
 palea sua, multis non rectè viuentibus,
 æstus & trituram huius sæculi tolerant,
 vltima ventilatione purganda. Porrō
 quemadmodum deinde D. Aug. Cres-
 conio respondet, Maximianensium cau-
 sam Donatistis (à quibus sese diuiserāt)
 obijciens & dicens: Si em̄ in paucis fre-
 quenter est veritas, & errare multorum
 est, permitte vt Maximianēses, quanto
 vobis sunt impares paucitate, tantō vos
 superent veritate. Non facis. Noli ergo
 in comparatione multitudinis gentiū
 Catholicarum, de vestra paucitate glo-
 riarī, sicut non vis vt Maximianenses,

IOANN. SLOT. GEF.

in comparatione multitudines vestrae,
de sua paucitate gloriantur. Sic etiam
tibi modo respondere possum. Si in pau-
cis frequenter est veritas, & errare mul-
torum est, permitte ut Anabaptistae, aut
Zuingliani, quanto vobis sunt impa-
res paucitate, tanto vos superent verita-
te. Non facis. Nam Lutherani Anaba-
ptistas & Zuinglianos detestantur. No-
li ergo in comparatione multitudinis
gentium Catholicarum, de vestra pau-
citate gloriari, sicut non vis ut Anaba-
ptistae aut Zuingliani, in comparatione
multitudinis vestrae, de sua paucitate
gloriantur. Aut si gloriari vis, dicam
tibi, qualis sit paucitas vestrorum com-
parata ad multitudinem gentium Cato-
licarum, utique talis, qualis erat Cho-
re Dathan & Abyron & complicum
eorum paucitas collata cum multitudi-
ne aliorum Iudaeorum. Miror autem
quid non adduxeris etiam illud, quod Vin-
centius Donatista & Rogatista profes-
sus, cum essent paucissimi (nam 9. vel
10. duntaxat fuisse Diuus Augustinus
asserit,

Num 16

Rogatista-
rum gregi-
culus.

DE
asserit, it
citatem
appellat
fidem in
orbis co
ne praec
atque or
etiam di
iustos es
se simula
Paganis
perialib
quemad
uum Au
cetium,
Non tim
bi est qu
stram in
sterilis q
quae non
desertae
rum pra
stianoru
Christi l
cine illi
sti sume

asserit, ita ut eorum cœtum propter paucitatem, non gregem sed gregiculum appellandum existimaret) Catholicam fidem interpretabatur, non ex totius orbis communione, sed ex obseruatione præceptorum omnium diuinorum, atque omnium sacramentorum. Qui etiam dicere audebant, ideo magis se iustos esse, quia pauci essent, qui vereri se simulabant, nomen DEI à Iudæis & Paganis blasphematum iri, quando imperialibus legibus ad vnitatem cogebantur. quemadmodum est videre apud Diuum Augustinum epistola 48. ad Vincentium, ubi in hæc eis verba respondet: Non timetis, ne vobis dicant Iudæi: Vbi est quod Pau. vester, Ecclesiam vestram intelligit, ubi dictum est: Lætare sterilis quæ non parit, erumpe & clama **Gala. 4** quæ non parturis, quoniam multi filij desertæ magis, quàm eius quæ habet virum præponens multitudinem Christianorum, multitudini Iudæorum, si Christi Ecclesia est paucitas vestra. nocine illis dicturi estis. Ideo magis iusti sumus, quia pauci sumus. Nec

IOANN. SLO. GEF.

attenditis eos responsuros, quodlibet vos esse dicatis, nō tamē estis illi de quibus dictū est, Multi filij desertæ, si tam exigui numero remansistis. Hæc ille. Vobis etiā iure dici potest, vestrā multitudinem, dici non posse ecclesiam, quia quamuis vestrum multi sint, multitudine tamen nequaquam superatis Iudeos, per vniuersum orbem sparsos. Quapropter quicquid dixeritis, siue in multitudine, siue in paucitate fueritis gloriati, inanis erit gloriatio vestra, neque efficere vnquam poteritis, vt communem vobis totius orbis vendicare possitis, aut Catholicæ Ecclesiæ nomen & rem vobis vsurpare.

CAPVT VI.

CACOD. Quanquam vestri superent nostros multitudine (id em̄ inficiari nequeo) tamē cum videamus nostrorum numerum quotidie augeri, pluresque in dies nostræ doctrinæ adherere, futurum, credendum, atque sperandum est tandem, nostrorum numerum ita paulatim augmentandum, vt vestri nostris collati pauci sint futuri.

DE I
turi. O
tholica
dine, sed
quæ per
ditur, &
(vti vestr
nemus ti
augment
merum f
& ridicu
lium at
num, vn
riari? Nar
ribus & r
cijs exce
uersum
vanum
que indi
ari, D. Cy
sit, dicen
lorum. M
um, quã
tus est de
Fili, ne i
tiplicent
Dei in ip